

İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması

Ömer Özer¹, Burak Köksal², Ahmet Altınok³

Anahtar kelimeler

internet tabanlı müdahaleler, tutum ölçeği, psikolojik yardım, psikometrik özellikler

Keywords

self help, internet based intervention, psychometric properties

Öz

Psikolojik yardım alanındaki internet tabanlı müdahaleler; psikolojik bozuklukları önlemek, tedavi etmek ya da kullanıcıların iyi oluş düzeylerini ve başa çıkma becerilerini artırmak amacıyla, etkisi bilimsel olarak kanıtlanmış psikoterapötik müdahalelerin, çevrimiçi web sayfası, mobil uygulama ya da bilgisayar yazılımları aracılığı ile kullanıcının genelde ruh sağlığı uzmanı olan bir rehber eşliğinde ya da tamamen kendi başına kullanabileceği biçimde sunulmasıdır. Bu çalışmada internet tabanlı müdahalelere yönelik tutumların değerlendirilmesinde kullanılan E-Terapi Tutumları Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcı grubu 414 (313 kadın ve 101 erkek) üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Elde edilen doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, genel olarak, orijinal ölçeğin yapısını doğrulamaktadır. Geliştiricisinin izni ile İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği olarak yeniden isimlendirilen ölçek "Algılanan Kullanışlılık ve Yararlılık" ve "Göreceli Avantaj ve Karşılaştırılabilirlik" alt boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğin mevcut verideki güvenilirliğini belirlemek için yapılan analizlerde, ölçeğin tamamına ilişkin iç tutarlılık katsayısının yeterli olduğu ve test tekrar test uygulamasına göre ölçme aracının sonuçlarının zamana göre değişmediği bulunmuştur. On altı maddeden oluşan ölçme aracı, bireylerin internet tabanlı müdahalelere yönelik tutumlarını değerlendirmek için kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir değerlendirme aracıdır.

Abstract

Turkish Adaptation of E-Therapy Attitudes Measure: Validity and reliability study

Internet-based interventions in the field of psychological help means presenting scientifically proven psychotherapeutic interventions to prevent and treat psychological disorders or to increase the well-being and coping skills of users, through an online web page, mobile application or computer software generally with a guide who is a mental health professional or in a form that users can use on their own. In this study, the Turkish adaptation of the e-Therapy Attitudes Measure, which is used to evaluate attitudes towards internet-based interventions, was carried out. The participant group of the research consisted of 414 (313 females and 101 males) university students. The obtained confirmatory factor analysis results generally confirmed the structure of the original scale. The scale, renamed the Attitudes Towards Internet-Based Interventions Scale with the author's permission, consisted of "Perceived Usefulness and Usefulness" and "Relative Advantage and Comparability" sub-dimensions. In the analyzes performed to determine the reliability of the scale in the existing data, it was found that the internal consistency coefficient for the whole scale was sufficient for the whole scale and the results of the measurement tool did not change over time according to the test-retest application. The measurement tool, which consists of 16 items, is a valid and reliable assessment tool that can be used to evaluate individuals' attitudes towards internet-based interventions.

Atıf için: Özer, Ö., Köksal, B. ve Altınok, A. (2024). İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Klinik Psikoloji Dergisi*, 8(2), 224-239.

Ömer Özer · omer_oz@anadolu.edu.tr | ¹Dr. Öğr. Üyesi, Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi, Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü, Eskişehir-Türkiye; ²Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, Tokat-Türkiye; ³Dr. Öğr. Üyesi, Groningen Üniversitesi, Deneysel Psikoloji Bölümü, Groningen, Hollanda.

Geliş: 24.01.2023, **Düzeltilme:** 23.05.2023, **Kabul:** 09.06.2023

Epidemiyolojik çalışmalar ruh sağlığı problemlerine ilişkin yaygınlığın giderek arttığını göstermektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün 2022 yılı raporu, COVID-19 sonrasındaki bir yıllık dönem dikkate alındığında, depresif duygudurum ve anksiyetenin %25 oranında arttığını ve tüm dünya nüfusunun yaklaşık %13'ünün ruhsal bir rahatsızlıktan muzdarip olduğunu göstermektedir (World Health Organization, 2022). Aynı raporda, psikoz ve depresyon gibi ciddi rahatsızlıkları olan bireylerin dahi sadece üçte birinin, psikolojik yardım hizmetlerinden yararlanabildiği vurgulanmaktadır. Herhangi bir psikiyatrik tanı almamış olan ancak psikolojik zorlanmalar yaşayan bireylerin yardım alma oranının ise daha da düşük olduğu ifade edilebilir. Psikolojik yardım alma, içsel ve dışsal damgalanma, yüksek maliyet, nitelikli uzman sayısının yetersizliği ve uzman başına düşen danışan/hasta sayısı gibi kişisel ya da kurumsal nedenler ile de kısıtlı düzeyde kalabilmektedir (Ebert ve ark., 2019; Eisenberg ve ark., 2007).

Artan ihtiyaç ve kısıtlı kaynaklar birlikte değerlendirildiğinde geniş kitlelere ulaşacak psikolojik yardım hizmetlerine ihtiyaç duyulduğu aşikardır. Gelişen teknoloji ile birlikte dijitalleşme ve dijital müdahalelerin tanı, tedavi ya da önleme süreçlerinde kullanılabilirliği psikolojik sağlık alanında önemli bir konu olarak ortaya çıkmıştır (The Lancet Digital Health, 2022). Sanal ve artırılmış gerçeklik (Emmelkamp ve Meyerbröker, 2021; Freeman ve ark., 2017), rehberli ya da rehbersiz kendi kendine yardım müdahaleleri (Cuijpers ve Schuurmans, 2007), senkronize/asenkronize mesajlaşma temelli psikolojik müdahaleler (Hoermann ve ark., 2017) teknolojinin ruh sağlığı alanında kullanımlarına örnek olarak verilebilir. Dijital müdahalelerin psikolojik sağlık alanında etkili müdahaleler arasında olduğu ancak bu konuda daha çok çalışmaya ihtiyaç duyulduğu ifade edilmektedir (Philippe ve ark., 2022).

İnternet tabanlı müdahaleler; belirli bir alanda psikolojik rahatsızlığa sahip olan bir gruba, problem ile ilgili bilgi düzeyini artırmak, destek, bakım veya tedavi sağlamak amacıyla kendi kendine, rehberli veya terapist destekli yürütülen programlardır (Khan ve ark., 2019). Son yıllarda birçok deneysel çalışma ile etkinliği gösterilen internet tabanlı müdahaleler; depresif duygudurum (Bantjes ve ark., 2021; Karyotaki ve ark., 2021; Skaczkowski ve ark., 2022), stres yönetimi (Amanvermez ve ark., 2021), anksiyete, sosyal kaygı (Berger ve ark., 2011; Titov ve ark., 2009), obsesif kompulsif bozukluk (Comer ve ark., 2014; Ferreri ve ark., 2019), madde ve alkol kullanımı (Hustad ve ark., 2010; Sridharan ve ark., 2019), intiharı önleme (Lai ve ark., 2014) gibi bir çok alanda kullanılmaktadır.

Türkiye'de internet tabanlı müdahaleler görece yeni bir çalışma alanıdır. Bu alanda ağırlıklı olarak derleme ve gözden geçirme çalışmaları söz konusudur (Acar, 2022; Çetintulum-Huyut, 2019; Durdu Akgün ve ark., 2019; Mançe Çalışır ve Can, 2021; Piri, 2011). Çocukların bilişsel hatalarına ve psikolojik belirtileri-

ne yönelik bir müdahale platformu (Buğa ve Hamamcı, 2016), COVID 19 sürecinde kullanıcıların psikolojik belirtilerle başa çıkmalarına rehbersiz kendi kendine yardım müdahalesi olarak tasarlanmış internet tabanlı müdahale programı (Özer ve Ceyhan, 2021) ve obsesif kompulsif bozukluğa yönelik geliştirilen müdahale programı (Göcek-Yorulmaz, 2020) bu alanda öne çıkan internet tabanlı müdahale çalışmalarıdır. Ancak, Türkiye örneklemleri, danışanların internet tabanlı müdahalelere yönelik tutumlarının ya da görüşlerinin değerlendirildiği çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir.

İnternet tabanlı müdahalelerin kabul edilebilirliği, kullanımı ve etkinliği bu müdahalelere yönelik tutumlarla yakından ilişkilidir (Apolinário-Hagen ve ark., 2019; Linardon ve ark., 2020; Rathenau ve ark., 2022). Bu bağlamda kabul edilebilirliği yüksek, uygulanabilir müdahaleler geliştirmek için olası kullanıcıların tutumlarını ortaya koymanın önemli olduğu ifade edilebilir. İnternet tabanlı müdahalelere yönelik tutumları değerlendirmek için alanyazında farklı ölçme araçları söz konusudur. E-terapi Tutumları ve Süreci Anketi (e-Therapy Attitudes and Process Questionnaire/eTAP) 16 maddeden oluşan, planlanmış davranış teorisi temelinde yapılandırılmış, öz bildirim dayalı bir ölçme aracıdır (Clough ve ark., 2019). Ölçek; Niyet, Öznel Norm, Tutum ve Algılanan Kontrol alt boyutlarından oluşmaktadır. Psikolojik Çevrimiçi Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği (Attitudes towards Psychological Online Interventions-the APOI); Şüphelilik ve Risk Algısı, Etkinliğe Güven, Teknoloji Tehdidi ve Anonimlik Faydaları olarak isimlendirilen dört alt boyuttan oluşan bir diğer ölçektir (Schröder ve ark., 2015). Majör depresif bozukluk hastaları üzerinde geliştirilmiş olan bu ölçme aracı geçerli ve güvenilir psikometrik özelliklere sahiptir. Ölçme aracı 16 maddeden oluşmaktadır. Bir diğer ölçme aracı ise Çevrimiçi Psikoeğitimsel Müdahale – Kısa Tutumlar Ölçeğidir (Online Psychoeducational Intervention – Brief Attitudes Scale [OPI-BAS]). Ölçme aracı bu-
nama problemi yaşayan bireylere bakım verenlerden oluşan bir örneklem üzerinde geliştirilmiştir (Teles ve ark., 2021). Beş maddeden oluşan ölçme aracı; çevrimiçi müdahalelerin bir öğrenme aracı olarak kullanımı, bir duygusal destek aracı olarak kullanımı, etkinliğin tanınması, kullanıma yönelik gönüllülük ve yaşam tarzı ile eşleşme başlıkları altında her bir alanı tek madde ile değerlendiren bir ölçme aracıdır. Bu çalışma kapsamında Türkçeye uyarlanan E-terapi Tutumları Ölçeği (e-Therapy Attitudes Measure - ETAM); bireylerin kendi kendine yardım müdahaleleri ve çevrimiçi psikolojik yardım müdahalelerine yönelik tutumlarını değerlendiren bir ölçme aracıdır. Alanyazında bulunan bu ölçme araçları daha çok klinik özellikleri benzer kişilerden oluşan çalışma grupları üzerinde geliştirilmiştir. Ayrıca tüm çalışmalar görece daha küçük örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu sınırlılıkları daha az olan E-Terapi Tutumları Ölçeği (Apolinário-Hagen ve ark., 2018); toplumun genelini yansıtan ge-

niş bir çalışma grubu üzerinde geliştirilmiş olması, herhangi bir problem alanı ile sınırlı olmaması, kısa sürede uygulanabilmesi, yüksek güvenilirlik değerlerine sahip olması ve çok yönlü değerlendirmeye olanak sağlaması gibi özellikleri nedeni ile uyarılma çalışması için seçilmiştir. Başlangıçta 14 madde olarak geliştirilen ölçeğe (Apolinário-Hagen ve ark., 2017) daha sonra üç madde eklenerek 17 maddelik ölçek formu geliştirilmiştir. Ölçeğin orijinal versiyonu Almancadır (Apolinário-Hagen ve ark., 2018). Ölçme aracı ile ilgili detaylı bilgiler yöntem bölümünde açıklanmaktadır. Ölçeğin Türkçe formunda orijinal ismi olan E-Therapy Attitudes Measure (ETAM) çevirisi olan E-Terapi Tutumları Ölçeği yerine İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği isminin kullanımı tercih edilmiştir. Gerekçeleri tartışma kısmında açıklanmıştır. İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği, Birleşik Teknoloji Kabulü ve Kullanımı Teorisine (Unified Theory of Acceptance and Use of Technology [UTAUT]) dayanmaktadır (Venkatesh ve ark., 2003). Bu teoriye göre belirli bir teknolojiyi kullanmaya yönelik davranışsal niyet, kullanımın performansın artmasına veya olumlu sonuçlara yol açtığına yönelik inanç derecesi olarak tanımlanır. Performans beklentisi, bir sistemin kullanılma kolaylığı konusundaki beklentileri ve paydaşların sosyal etkilerinin teknoloji kullanımı üzerinde güçlü etkiye sahip olduğu varsayılmaktadır (Venkatesh ve ark., 2003). İnternet tabanlı müdahalelerle ilgili olarak, yüz yüze terapilere kıyasla algılanan yararlılık veya kullanılabilirlik ve göreceli avantajları hakkındaki inançlar ve kullanım niyetleri, halkın bu tedavileri kabul edilebilirliğinin göstergeleri olarak belirtilmektedir (Apolinário-Hagen ve ark., 2017, 2018).

Bu kapsamda çalışmanın amacı Apolinário-Hagen ve ark. (2018) tarafından geliştirilen E-Terapi Tutumları Ölçeğinin psikometrik özelliklerini inceleyerek, Türkçe uyarılmasını gerçekleştirmektir. İnternet tabanlı müdahalelerin etkililiği kanıtlanmış olsa dahi bu müdahalelerin yaygınlaşması ve standart müdahale olarak kullanımı halen oldukça yavaştır (Musiat ve ark., 2014). Potansiyel kullanıcıların ya da uzmanları bu müdahaleleri kabul etmelerinde önemli bir faktör de bu müdahalelere olan tutumlarıdır (Staeck ve ark., 2022). Bu bağlamda tutumları belirlemenin önemli olduğu vurgulanmaktadır (Apolinário-Hagen ve ark., 2018). İnternet tabanlı müdahalelerin kabulü kadar etkililiği de pozitif tutumlarla ilişkilidir (Romero ve ark., 2021; Schröder ve ark., 2018). Bu bağlamda danışanların internet tabanlı müdahalelere yönelik tutumlarını belirlemek ve müdahale sürecini düzenlemek daha etkili yardım süreçlerinin gerçekleştirilmesi için bir başlangıç noktası olabilir. Müdahalelere karşı olumlu tutum gösteren katılımcı grupları ve bu grupların özellikleri bu sayede ortaya konulabilir. Ayrıca, bu katılımcıları konu edinen deneysel araştırmalar planlanabilir. Bu bağlamda bireylerin internet tabanlı müdahalelere yönelik tutumlarını değerlendirecek bir

ölçme aracının alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, uygun örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Uygun örnekleme yönteminde zaman, maliyet ve emek açısından tasarruf edilerek araştırmaya uygun ve en ulaşılabilir gruplar örnekleme olarak belirlenmektedir (Büyüköztürk ve ark., 2004). Bu kapsamda araştırmanın örnekleme, Orta Karadeniz Bölgesinde bir üniversitede 2022-2023 eğitim-öğretim yılında farklı bölüm ve sınıf seviyelerinde öğrenimlerine devam eden üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, Demografik Bilgi Formu ve İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

Demografik Bilgi Formu Katılımcıların cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri bölüm, sınıf düzeyi, psikolojik yardım alıp almama vb. gibi demografik bilgilerini değerlendiren, araştırmacılar tarafından geliştirilmiş bir formdur.

İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği Katılımcıların internet tabanlı müdahalelerle ilgili tutumlarını değerlendiren 17 maddelik bir öz bildirim aracıdır (Apolinário-Hagen ve ark., 2018). Ölçek beşli Likert tipinde geliştirilmiş olup her bir madde 0 ile 4 (0-Hiç katılmıyorum, 4-Tamamen katılıyorum) arasında derecelendirilmektedir. Ölçek, orijinal formunda "Algılanan Kullanılabilirlik ve Yararlılık" ve "Göreceli Avantaj ve Karşılaştırılabilirlik" alt boyutlarından oluşmakta olup iki faktör için açıklanan toplam varyans %53.43'tür. Ayrıca toplam puan alınabilen ölçme aracında toplam puanın yükselmesi internet tabanlı müdahalelere yönelik pozitif tutumu ifade etmektedir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı .92 olarak tespit edilmiştir.

İşlem

Bir dilde ve/veya kültürde kullanılan bir ölçeğin başka bir dilde ve/veya kültürde kullanımı için salt çevirinin ötesine geçen daha sistematik bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Bu araştırma kapsamında İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması süreci Hambleton ve Patsula (1998) tarafından önerildiği gibi yedi aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte öncelikle ölçme aracını geliştiren araştırma grubundaki ilk yazar olan Dr. Apolinário Hagen'den ölçeğin Türkçeye çevirisi için izin alınmıştır. İkinci

olarak ölçeğin maddeleri araştırmacılar tarafından Türkçeye çevrilmiştir. İlgili çeviri rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanından dört uzmana gönderilerek ölçek maddelerini hem alanyazına hem de kültüre uygunluğu açısından değerlendirmeleri istenmiştir. Uzman görüşleri sonrasında elde edilen ölçek formu İngilizce alanında iki uzmana gönderilerek ölçeğin orijinal dile geri çevrilmesi istenmiştir. Sonraki aşamada ölçeğin Türkçe formu anlaşılabilirlik ve dil bilgisi açısından Türk dili ve edebiyatı uzmanı tarafından değerlendirilmiştir. Ölçeğin orijinal hali ve Türkçeye uyarlanmış formları, her iki dile de hakim bir grup öğrenci ile değerlendirilerek ölçeğe son hali verilmiştir. Dil çevirisi ile ilgili aşamalar tamamlandıktan sonra ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları gerçekleştirilmiş ve uyarlama süreci tamamlanmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri kağıt-kalem kullanılarak sınıflarda yüz yüze toplanmıştır. Verilerin toplanması sırasında çalışmanın tamamen gönüllülük ilkesine bağlı olduğu ve katılımcıların çalışmayı istedikleri zaman bırakabilecekleri belirtilmiştir. Her katılımcıdan Bilgilendirilmiş Onam Formu ile katılım rızası alınmıştır. Örneklem grubundaki 74 kişiden test tekrar test güvenilirliği için üç hafta sonra tekrar veri toplanmıştır. Veriler SPSS 23 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulundan etik onay alınmıştır (16.11.2022/01-41).

Ölçeğin yapı geçerliğinin test edilmesi amacıyla AMOS (20.0) programı kullanılarak doğrulayıcı faktör analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA, gizil değişkenlerin birbirleri ile ilişkilerini tanımlayan, model ile gözlenen verinin uyumuna ilişkin istatistikler sunar (Çokluk ve ark., 2012). Burada tespit edilen modelin uyumunun değerlendirilmesinde çok sayıda istatistiksel gösterge ölçüt olarak değerlendirilir. Bu çalışmada DFA modelinin uyumunun değerlendirilmesinde mutlak uygunluk ölçütleri için RMSEA, ki-karenin serbestlik derecesine bölümünden elde edilen değer (χ^2/sd) ve GFI; aşamalı uygunluk ölçütleri için ise: CFI, TLI ve NFI uyum iyiliği indekslerine ait değerler referans alınmıştır (Kline, 1998; Schumacher ve Lomax, 2004).

Ölçeğin yapı geçerliliğinin değerlendirilmesinde, maddelerin ayırt ediciliği %27'lik alt-üst grupların madde puan ortalamaları farkının manidarlığı ile değerlendirilmiştir. Gruplar arası (alt ve üst grupların) ortalama farklarının değerlendirilmesinde bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. Ayrıca, ölçme aracının güvenilirliği; Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı, test-tekrar test ve madde toplam korelasyonları ile incelenmiştir.

BULGULAR

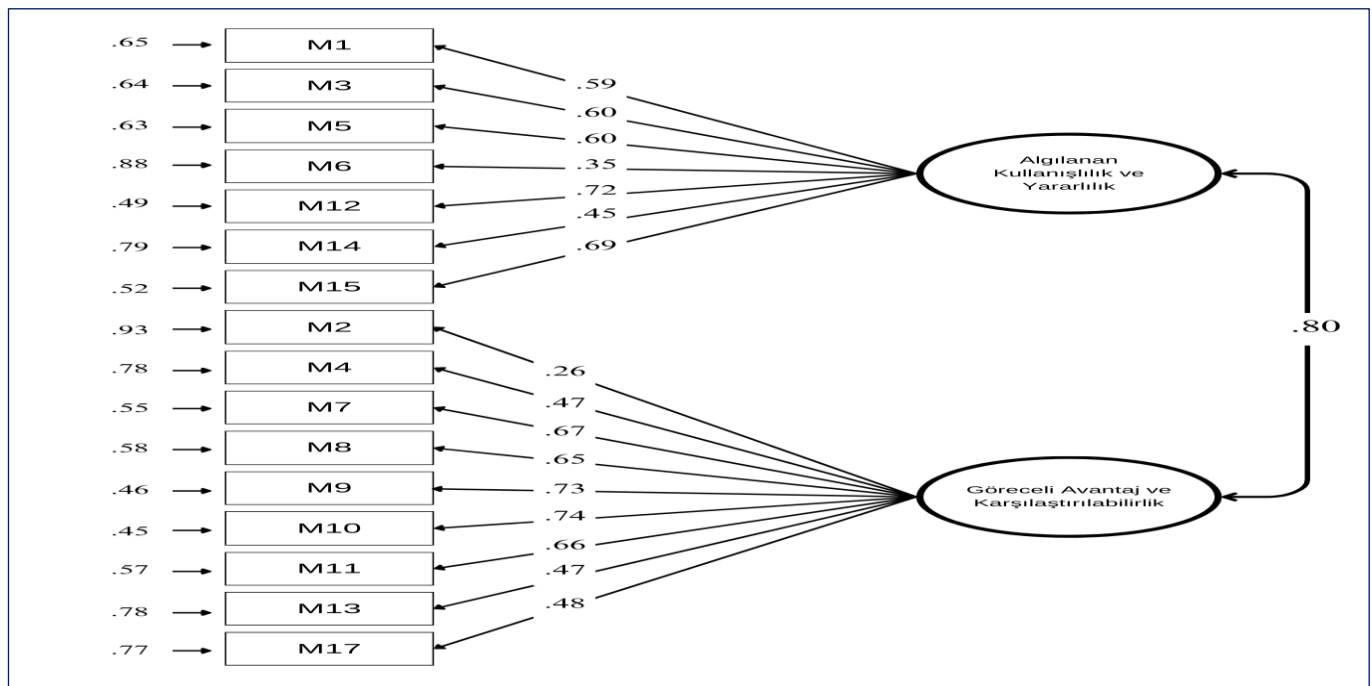
Çalışma Grubuna İlişkin Bulgular

Araştırmada 313 (%75.6) kadın ve 101 (%24.4) erkek olmak üzere toplam 414 katılımcı bulunurken, katılımcıların yaşları 18 ile 40 arasında değişmektedir ($Ort. = 20.67$; $SS = 2.35$). Ayrıca, katılımcılardan 182'sinin (%44.0) birinci sınıfta, 85'inin (%20.5) ikinci sınıfta, 21'inin (%5.1) üçüncü sınıfta ve 126'sının (%30.4) dördüncü sınıfta lisans öğrenimlerine devam ettikleri; 18'inin (%4.3) daha önce bir psikoeğitim programına katıldığı ve 394'ünün (%95.2) ise daha önce bir psikoeğitim programına katılmadığı; 5'inin (%1.2) daha önce internet tabanlı psikolojik bir yardım aldığı ve 409'unun (%98.8) ise daha önce internet tabanlı psikolojik bir yardım almadığı; 18'inin (%4.3) hâlihazırda psikolojik yardım almaya devam ettiği ve 396'sının (%95.7) hâlihazırda psikolojik yardım almadığı; 92'sinin (%22.2) geçmişte psikolojik yardım aldığı ve 322'sinin (%77.8) ise geçmişte psikolojik bir yardım almadığı; 29'unun (%7.0) psikiyatrik bir tanı aldığı ve 385'inin (%93.0) psikiyatrik bir tanı almadığı; 9'unun (%2.2) hâlihazırda psikiyatrik bir rahatsızlığı için ilaç kullanmaya devam ettiği ve 405'inin (%97.8) hâlihazırda psikiyatrik bir rahatsızlığı için ilaç kullanmadığı görülmektedir. Ayrıca, katılımcıların 235'inin (%56.8) internet tabanlı psikolojik bir yardımı tercih ettiği, 110'unun (%26.6) internet tabanlı bir müdahaleyi tercih etmediği; 69'unun (%16.7) ise internet tabanlı müdahaleyi tercih edip etmeme ile ilgili bir görüş bildirmedikleri belirlenmiştir.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) Sonuçları

Mevcut çalışma kapsamında Türkçeye uyarlama çalışması yapılan İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeğinin yapı geçerliliği Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile değerlendirilmiştir. Ön analizlerde, veriye ait basıklık ve çarpıklık değerlerine ek olarak çoklu normal dağılım da Mardia testi ile değerlendirilmiştir. Analizler sonucunda ölçek maddelerine ilişkin çarpıklık değerlerinin .089 ile -.903 arasında; basıklık değerlerinin ise -.045 ile -.854 arasında değiştiği belirlenmiştir. Hesaplanan değerler dikkate alındığında tekli normal dağılım koşullarının sağlandığı ifade edilebilir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Çoklu normal dağılım değerlendirildiğinde, Mardia çarpıklık değerinin 1920.17 ve Mardia basıklık değerinin ise 28.20 olduğu; dolayısıyla çoklu normal dağılım ölçütlerinin karşılanmadığı belirlenmiştir. Çoklu normal dağılım ölçütlerinin karşılanmadığı için model testlerinde Robust Maximum Likelihood tahminleme yöntemi kullanılmıştır.

İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeğinin 17 maddelik formunun DFA sonucunda uyum iyiliği değerleri: χ^2/sd ($497.54/118$) = 4.22, $p < .001$; CFI = .92; NNFI = .91; IFI = .92; GFI = .88; SRMR = .070; RMSEA = .089 (RMSEA için güven aralığı = .081-.097) olarak hesaplanmıştır. Faktör analizi sonucunda ölçek maddelerine ilişkin faktör yükleri incelendiğinde 16. Maddenin faktör yükünün -.09 ($p > .05$) olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı

Şekil 1. Standardize Edilmiş Faktör Yükleri

Tablo 1. Standardize Edilmiş Faktör Yükleri, Standart Hata, Standardize Edilmiş Faktör Yükleri, t Değerleri ve R² Değerleri

Faktörler/Maddeler	Standardize Edilmiş Faktör Yük-leri	T	Standart Hata	R ²
Faktör 1				
Madde 1	0.59	15.96	0.066	0.35
Madde 3	0.60	16.26	0.066	0.36
Madde 5	0.60	16.63	0.066	0.37
Madde 6	0.35	7.27	0.059	0.12
Madde 12	0.72	23.95	0.065	0.51
Madde 14	0.45	10.40	0.063	0.21
Madde 15	0.69	22.12	0.066	0.48
Faktör 2				
Madde 2	0.26	5.30	0.055	0.07
Madde 4	0.47	11.16	0.063	0.22
Madde 7	0.67	21.51	0.065	0.45
Madde 8	0.65	20.01	0.065	0.42
Madde 9	0.73	26.99	0.063	0.54
Madde 10	0.74	27.90	0.063	0.55
Madde 11	0.66	20.82	0.064	0.43
Madde 13	0.47	11.08	0.063	0.22
Madde 17	0.48	11.60	0.063	0.33

Tablo 2. Alt ve Üst %27'lik Gruplar Arası Karşılaştırma t Testi Sonuçları

Faktör	Maddeler	Gruplar	N	Ortalama	SS	t	sd	p	Madde Toplam Korelasyon
Faktör 1	Madde 1	Alt %27	112	1.43	1.17	-12.30	221	0.000	.54
		Üst %27	111	3.05	0.76				
	Madde 3	Alt %27	108	1.00	0.96	-13.17	218	0.000	.54
		Üst %27	112	2.62	0.86				
	Madde 5	Alt %27	107	1.49	1.18	-12.67	217	0.000	.54
		Üst %27	112	3.20	0.79				
	Madde 6	Alt %27	111	2.41	1.23	-6.36	220	0.000	.31
		Üst %27	111	3.31	0.82				
	Madde 12	Alt %27	110	1.63	1.07	-13.20	219	0.000	.59
		Üst %27	111	3.20	0.66				
	Madde 14	Alt %27	109	1.70	1.32	-8.99	219	0.000	.38
		Üst %27	112	3.04	0.87				
	Madde 15	Alt %27	111	1.61	1.09	-12.35	220	0.000	.58
		Üst %27	111	3.08	0.62				
Faktör 2	Madde 2	Alt %27	111	1.89	1.17	-7.48	219	0.000	.28
		Üst %27	110	2.95	0.91				
	Madde 4	Alt %27	110	0.71	0.98	-11.08	220	0.000	.43
		Üst %27	112	2.29	1.14				
	Madde 7	Alt %27	109	0.85	0.98	-13.59	219	0.000	.58
		Üst %27	112	2.50	0.82				
	Madde 8	Alt %27	110	0.85	1.00	-12.25	220	0.000	.53
		Üst %27	112	2.41	0.91				
	Madde 9	Alt %27	110	0.95	0.86	-18.54	220	0.000	.66
		Üst %27	112	2.88	0.68				
	Madde 10	Alt %27	112	0.50	0.68	-18.03	221	0.000	.63
		Üst %27	111	2.46	0.92				
	Madde 11	Alt %27	111	0.61	0.93	-11.18	219	0.000	.50
		Üst %27	110	2.09	1.04				
	Madde 13	Alt %27	112	0.75	0.98	-8.85	222	0.000	.38
		Üst %27	112	1.91	0.98				
	Madde 17	Alt %27	112	1.27	1.09	-10.86	222	0.000	.46
		Üst %27	112	2.76	0.96				

dığı belirlenmiştir (Şencan, 2005). Bu madde ölçekten çıkarılarak DFA yenilenmiş ve uyum iyiliği değerleri: χ^2/sd (416.09/103) = 4.04, $p < .001$; CFI = .94; NNFI = .92; IFI = .94; GFI = .89; SRMR = .063; RMSEA = .086 (RMSEA için güven aralığı = .077-.094) olarak hesaplanmıştır. Ölçek maddelerine ilişkin standardize edilmiş faktör yükleri Şekil 1'de verilmiştir.

Analiz sonucunda hesaplanan standardize edilmiş faktör yükleri, standart hata, standardize edilmiş faktör yükleri, t değerleri ve R^2 değerleri Tablo 1'de verilmiştir.

Hesaplanan değerler incelendiğinde standardize edilmiş faktör yüklerinin .26 ile .74 arasında değiştiği

ve tüm faktör yüklerinin $p < .001$ düzeyinde anlamlı olduğu belirlenmiştir. Faktörler arası ilişkiler incelendiğinde iki faktör arasında .80 düzeyinde korelasyon olduğu görülmektedir.

Maddelerin ayırt edicilik düzeylerinin belirlenmesi için alt ve üst %27'lik gruplar arası farklılaşma değerlendirilmiştir. Ayrıca madde puanları ile ölçeğin toplam puanı arasındaki ilişkiyi açıklayan madde toplam korelasyonu incelenmiştir. Madde toplam korelasyonunun en az .20 üzerinde olması gerektiği belirtilmektedir (Erkuş, 2014). Analiz sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Analiz sonuçlarında tüm maddelerin alt ve üst %27'

lik gruplardaki ortalamalarının anlamlı olarak farklılaştığı belirlenmiştir. Sonuç olarak tüm maddelerin ayırt edicilik düzeyinin yüksek olduğu ifade edilebilir. Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyonları .28 ile .66 arasında değişmektedir.

Ölçeğin güvenilirliğinin değerlendirilmesinde diğer bir yöntem olarak test- tekrar test uygulaması yapılmıştır. Bu kapsamda ölçme aracı 74 kişilik gruba üç hafta aralıklarla uygulanmış, iki ölçüm arasındaki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Güvenirlik değerlendirmesi için Cronbach alfa içtutarlık katsayısı kullanılmıştır. Algılanan Kullanışlılık ve Yararlılık alt boyutu için .77, Göreceli Avantaj ve Karşılaştırılabilirlik alt boyutu için .80 ve tüm ölçek için ise .86 olarak hesaplanmıştır.

Bu çalışma kapsamında ayrıca, katılımcılara kaygı ya da depresif duygudurum yaşamaları halinde psikolojik yardım alma seçeneklerinden (İnternet Tabanlı Bir Yardım Tercih Ederim, İnternet Tabanlı Bir Yardım Tercih Etmem, Bu Konuda Belirgin Bir Tercihim Yok) hangisini tercih edersiniz sorusu sorulmuştur. Katılımcıların, İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları ortalama puanların, bu soruya verilen yanıtlara göre farklılaşması tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile karşılaştırılmıştır. Analiz sonucunda, ölçeğin genelinden [$F_{(2, 411)} = 7.98, p < .05$], birinci faktörden [$F_{(2, 411)} = 6.61, p < .05$] ve ikinci faktörden [$F_{(2, 411)} = 6.84, p < .05$] alınan ortalama puanların bu soruya verdikleri cevaba göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. İkili karşılaştırma post-hoc Scheffe testi sonucunda, her üç ölçek puanı için de (birinci faktör, ikinci faktör ve toplam), psikolojik yardım ihtiyacı durumunda internet tabanlı bir yardım tercih edenlerin ortalama puanlarının, internet tabanlı bir yardımcı etmeyenlerin ortalamalarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu konuda belirgin bir tercihi olmayan kişilerin ise ölçümlerden aldıkları ortalama puanların, internet tabanlı bir yardımcı tercih edenlerden ve de internet tabanlı bir yardımcı etmeyenlerden anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir.

TARTIŞMA

Mevcut çalışma kapsamında, İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması amacıyla geçerlik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek için DFA gerçekleştirilmiştir. DFA sonucunda elde edilen uyum iyiliği değerlerinin iyi uyuma işaret ettiği tespit edilmiştir. Maddelerin ayırt ediciliği, %27'lik alt-üst grupların madde puan ortalamaları farkları ile değerlendirilmiş olup anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. Tüm maddelerin ayırt edicilik düzeyinin yüksek olduğu ifade edilebilir. Gruplar arası ortalama farklarının değerlendirilmesinde bağımsız örneklem t-

testi analizi yapılmıştır. Ayrıca, ölçme aracının güvenilirliği Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı, test-tekrar test ve madde toplam korelasyonları ile incelenmiştir. Madde toplam korelasyonunun en az .20 üzerinde olması gerektiği belirtilmektedir (Erkuş, 2014). Ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyonları .28 ile .66 arasında değişmektedir ve kabul edilebilir seviyede olduğu tespit edilmiştir. Cronbach alfa içtutarlık katsayısı, Algılanan Kullanışlılık ve Yararlılık alt boyutu için .77, Göreceli Avantaj ve Karşılaştırılabilirlik alt boyutu için .80 ve tüm ölçek için ise .86 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca test-tekrar test için korelasyon katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Güvenirlik katsayısı için en az .70 olmasının kabul edilebilir olduğu belirtilmektedir (Nunnally ve Bernstein, 1994). Analizler sonucunda ölçeğin Türkçe formunun güvenilirlik ve geçerlik değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Alanyazında faktör yükleri ile ilgili bir kesme puanı konusunda çeşitli görüşler yer almaktadır. Genel kabul gören sınırın .40 olduğu belirtilmiştir (Şencan, 2005). Ancak bu değer .30 sınırına kadar çekilebileceği veya .60 sınırında daha katı bir yaklaşım da sergilenebileceği ifade edilmektedir. Bu bağlamda ölçeğin orijinal formunda yer alan 16. maddenin faktör yükünün düşük olduğu belirlendiğinden, bu maddenin Türkçe formda yer almamasına karar verilmiştir.

Ölçeğin yapı geçerliğini desteklemek amacıyla yapılan grup farklarına dayalı analizler sonucunda internet tabanlı kendi kendine yardım müdahalesini kullanmayı tercih edenler, internet tabanlı bir müdahaleyi kullanmayacaklarını belirtenler ve bu konuda görüş bildirmeyenler üç farklı grubu oluşturmuştur. İnternet tabanlı müdahaleyi kullanabileceğini ifade edenler ve bu müdahaleyi kullanmayacağını bildirenlerin İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Planlanmış davranış teorisi, bir kişinin davranışının o davranışa yönelik tutumları tarafından belirlenen niyetlerle tahmin edilebileceğini öne sürer. Olumlu tutum niyetin, niyet davranışın belirleyicisi olarak görülür (Ajzen ve ark., 2018). İnternet tabanlı müdahalelere ilişkin tutumlar söz konusu olduğunda dijital araçlara yönelik olumlu tutumun doktorların bu müdahaleleri kullanma davranışının bir yordayıcısı olduğu ifade edilmektedir (Pikkemaat ve ark., 2021). Bu bulgu hastalar için de geçerlidir. Yeme bozukluğu alanındaki internet tabanlı müdahalelere yönelik tutumları değerlendiren bir çalışmada (Linardon ve ark., 2020) internet tabanlı müdahalelere yönelik olumlu tutumun kullanma niyetinin önemli bir yordayıcısı olduğu vurgulanmaktadır. Bu bağlamda internet tabanlı müdahaleyi kullanacağını ifade eden katılımcıların bu müdahalelere yönelik daha olumlu tutuma sahip olması tutarlı bir bulgudur. Bu bağlamda ölçme aracının grupları ayırabildiği ve geçerli bir değerlendirme sağladığı ifade edilebilir.

Türkiye'deki ruh sağlığı alanyazını e-terapi kavra-

minin sıklıkla çevrimiçi görüşme araçları ile yapılandırılan senkron müdahaleleri betimlemek amacı ile kullanılmaktadır (Hamamcı, 2007; Zeren ve Bulut, 2018). Ancak ETAM daha çok internet tabanlı sunulan kendi kendine yardım formatındaki müdahaleleri konu edinmekte ve ölçme aracının başında buna yönelik bir açıklama yer almaktadır. Ayrıca ETAM'ın daha çok bu bağlamda kavramsal olarak bir ayırım sağlamak, Türkiye'de ortak bir kullanım oluşmasına zemin hazırlamak ve bu müdahalelerin ayrı bir başlık altında olduğunu vurgulamak amacı ile orijinal ölçeği geliştiren araştırmacı ile iletişime geçilmiş ve ölçeğin Türkçe formunun İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği olması konusunda görüşüne başvurulmuştur. Yazarın onayı da dikkate alınarak bu ölçme aracının orijinal ismi olan E-Therapy Attitudes Measure (ETAM) çevirisi olan E-Terapi Tutumları Ölçeği yerine İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeği isminin kullanımı tercih edilmiştir.

Bu çalışmanın en önemli sınırlılığı çalışma grubunun üniversite öğrencilerinden oluşmasıdır. Bir bakımdan, alanyazında bu uygulamaları ağırlıklı olarak kullanan kişilerin yaş aralığı dikkate alındığında bu çalışma grubunun örnekleme oluşturması doğru bir yaklaşım olarak ifade edilebilir (Galffy ve ark., 2022; Mehrotra ve ark., 2017). Ancak ölçme aracının farklı örnekleme kullanılması söz konusu olduğunda bu sınırlılığın dikkate alınması önemlidir. Diğer bir sınırlılık ise çalışma grubunun klinik örneklemeden seçilmemiş olmasıdır. Dolayısı ile yatan hastalar ve klinik düzeyde psikopatolojiye sahip bireylerin tutumlarının değerlendirilmesi söz konusu olduğunda ölçeğin geçerlik çalışmalarının tekrarlanması önerilmektedir.

Bu çalışma kapsamında elde edilen bulgular İnternet Tabanlı Müdahalelere Yönelik Tutum Ölçeğinin Türk kültüründe bireylerin internet yolu ile sunulan psikolojik yardım müdahalelerine yönelik tutumlarını değerlendiren geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir. Ölçme aracının giriş kısmına, rehberli internet tabanlı müdahaleler ve rehbersiz internet tabanlı müdahalelerin tanımlarını içeren açıklama eklenmiştir. Özellikle internet tabanlı müdahalelerin bilinirliğinin düşük olduğu dikkate alındığında sonraki araştırmalarda da aynı yolun izlenmesini öneriyoruz. Ölçme aracı kullanılarak farklı popülasyonların, klinik grupların, ruh sağlığı uzmanlarının internet tabanlı müdahalelere yönelik tutumları ortaya konabilir. Geliştirilecek olan internet tabanlı müdahale programlarının etkililiğini konu edinecek çalışmalarda uygulamaya yönelik tutumların sürece/uygulamaya katkısını değerlendirmek amacı ile kullanılabilir.

BEYANLAR

Etik İlkelere Uygunluk Beyanı Bu araştırma, insan katılımcıları içeren araştırmalarda uygulanan tüm prosedürler, kurumsal ve/veya ulusal araştırma komitesinin etik standartlarına ve 1964 Helsinki Bildirgesi ve sonraki değişikliklerine veya benzer etik standartlara uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

tir. Ayrıca bu araştırma, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulunun 16.11.2022 tarihli toplantısında alınan 14.07 sayılı onay kararı ile yürütülmüştür.

Çıkar Çatışması Beyanı Bu makalenin tüm yazarları, makaleye ilişkin herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

KAYNAKLAR

- Acar, H. (2022). Web tabanlı psikolojik destek uygulamaları üzerine minör bir değerlendirme: Avantajlar-sınırlılıklar. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 414-423.
- Ajzen, I., Fishbein, M., Lohmann, S. ve Albarracín, D. (2018). The influence of attitudes on behavior. *The handbook of attitudes* (2. baskı) içinde (s. 197-255). Routledge.
- Amanvermez, Y., Karyotaki, E., Cuijpers, P., Salemink, E., Spinhoven, P., Struijs, S. ve de Wit, L. M. (2021). Feasibility and acceptability of a guided internet-based stress management intervention for university students with high levels of stress: Protocol for an open trial. *Internet Interventions*, 24, 100369.
- Apolinário-Hagen, J., Harrer, M., Kählke, F., Fritsche, L., Salewski, C. ve Ebert, D. D. (2018). Public attitudes toward guided internet-based therapies: Web-based survey study. *JMIR Mental Health*, 5(2), e10735.
- Apolinário-Hagen, J., Hennemann, S., Fritsche, L., Drüge, M. ve Breil, B. (2019). Determinant factors of public acceptance of stress management apps: Survey study. *JMIR Mental Health*, 6(11), e15373.
- Apolinário-Hagen, J., Vehreschild, V. ve Alkoudmani, R. M. (2017). Current views and perspectives on e-mental health: An exploratory survey study for understanding public attitudes toward internet-based psychotherapy in Germany. *JMIR Mental Health*, 4(1), e8.
- Bantjes, J., Kazdin, A. E., Cuijpers, P., Breet, E., Dunn-Coetzee, M., Davids, C., Stein, D. J. ve Kessler, R. C. (2021). A web-based group cognitive behavioral therapy intervention for symptoms of anxiety and depression among university students: Open-label, pragmatic trial. *JMIR Mental Health*, 8(5), e27400.
- Berger, T., Caspar, F., Richardson, R., Kneubühler, B., Sutter, D. ve Andersson, G. (2011). Internet-based treatment of social phobia: A randomized controlled trial comparing unguided with two types of guided self-help. *Behaviour Research and Therapy*, 49(3), 158-169.
- Buğa, A. ve Hamamcı, Z. (2016). Bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı web tabanlı interaktif ve geleneksel psikoeğitim programlarının çocukların bilişsel hatalarına ve psikolojik belirtilerine etkisi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 15(3), 783-809.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Clough, B. A., Eigeland, J. A., Madden, I. R., Rowland, D. ve Casey, L. M. (2019). Development of the eTAP: A brief measure of attitudes and process in e-interventions for mental health. *Internet Interventions*, 18, 1-12.
- Comer, J. S., Furr, J. M., Cooper-Vince, C. E., Kerns, C. E., Chan, P. T., Edson, A. L., Khanna, M., Franklin, M. E., Garcia, A. M. ve Freeman, J. B. (2014). Internet-delivered,

- family-based treatment for early-onset OCD: A preliminary case series. *Journal of Clinical Child ve Adolescent Psychology*, 43(1), 74-87.
- Cuijpers, P. ve Schuurmans, J. (2007). Self-help interventions for anxiety disorders: An overview. *Current Psychiatry Reports*, 9(4), 284-290.
- Çetintulum-Huyut, B. (2019). Anksiyete bozukluklarının tedavisinde internet tabanlı bilişsel davranışçı terapi uygulamaları. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 3(6), 251-263.
- Çokluk, Ö. S., Şekercioglu, G. ve Büyüköztürk, S. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. PEGEM Yayıncılık.
- Durdu Akgün, B., Aktaç, A. ve Yorulmaz, O. (2019). Ruh sağlığında mobil uygulamalar: Etkinliğe yönelik sistematik bir gözden geçirme. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 11(4), 519-530.
- Ebert, D. D., Mortier, P., Kaehlke, F., Bruffaerts, R., Baumeister, H., Auerbach, R. P., Alonso, J., Vilagut, G., Martínez, K. I., Lochner, C., Cuijpers, P., Kuechler, A. M., Green, J., Hasking, P., Lapsley, C., Sampson, N. A., Kessler, R. C. ve WHO World Mental Health-International College Student Initiative collaborators (2019). Barriers of mental health treatment utilization among first-year college students: First cross-national results from the WHO World Mental Health International College Student Initiative. *International journal of methods in psychiatric research*, 28(2), e1782.
- Eisenberg, D., Gollust, S. E., Golberstein, E. ve Hefner, J. L. (2007). Prevalence and correlates of depression, anxiety, and suicidality among university students. *American Journal of Orthopsychiatry*, 77(4), 534-542.
- Emmelkamp, P. M. G. ve Meyerbröker, K. (2021). Virtual reality therapy in mental health. *Annual Review of Clinical Psychology*, 17(1), 495-519.
- Erkuş, A. (2014). *Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme-I (Measurement in psychology and scale development-I)*. Pegem Akademi Yayınları.
- Ferreri, F., Bourla, A., Peretti, C.-S., Segawa, T., Jaafari, N. ve Mouchabac, S. (2019). How new technologies can improve prediction, assessment, and intervention in obsessive-compulsive disorder (e-OCD): Review. *JMIR Mental Health*, 6(12), e11643.
- Freeman, D., Reeve, S., Robinson, A., Ehlers, A., Clark, D., Spanlang, B. ve Slater, M. (2017). Virtual reality in the assessment, understanding, and treatment of mental health disorders. *Psychological Medicine*, 47(14), 2393-2400.
- Galffy, M., Bichler, C., Mohr, T., Egeter, J., Neu, L., Oberhammer, M., Högl, B., Deisenhammer, E. A., Sperner-Unterweger, B. ve Hüfner, K. (2022). Ad hoc setup of an online mental health self-help program during the COVID-19 pandemic: Description of the development and implementation processes and analysis of its users' and usage profiles. *Frontiers in Psychology*, 13, 853371.
- Göcek-Yorulmaz, E. (2020). *Obsesif kompulsif bozukluk için bilişsel davranışçı yaklaşıma dayanan internet destekli bir kendine yardım programı geliştirme ve etkililiğini araştırma* (Yayınlanmamış doktora tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Hamamcı, Z. (2007). Online psikolojik danışma (E-terapi). R. Özyürek, F. Korkut Owen ve D. Owen (Ed.), *Gelişen psikolojik danışma ve rehberlik, meslekleşme sürecinde ilerlemeler* Cilt 1. Nobel Yayın.
- Hambleton, R. K. ve Patsula, L. (1998). Adapting tests for use in multiple languages and cultures. *Social Indicators Research*, 151-171.
- Hoermann, S., McCabe, K. L., Milne, D. N. ve Calvo, R. A. (2017). Application of synchronous text-based dialogue systems in mental health interventions: Systematic review. *Journal of Medical Internet Research*, 19(8), e267.
- Hustad, J. T. P., Barnett, N. P., Borsari, B. ve Jackson, K. M. (2010). Web-based alcohol prevention for incoming college students: A randomized controlled trial. *Addictive Behaviors*, 35(3), 183-189.
- Karyotaki, E., Efthimiou, O., Miguel, C., BERPohl, F. M. G., Furukawa, T. A., Cuijpers, P., Individual Patient Data Meta-Analyses for Depression (IPDMA-DE) Collaboration, Riper, H., Patel, V., Mira, A., Gemmil, A. W., Yeung, A. S., Lange, A., Williams, A. D., Mackinnon, A., Geraedts, A., van Straten, A., Meyer, B., Björkelund, C., ... Forsell, Y. (2021). Internet-based cognitive behavioral therapy for depression: A systematic review and individual patient data network meta-analysis. *JAMA Psychiatry*, 78(4), 361-371.
- Khan, K., Hall, C. L., Davies, E. B., Hollis, C. ve Glazebrook, C. (2019). The effectiveness of web-based interventions delivered to children and young people with neurodevelopmental disorders: Systematic review and meta-analysis. *Journal of Medical Internet Research*, 21(11), e13478.
- Kline, R. B. (1998). *Principles and practice of structural equation modeling*. The Guilford Press.
- Lai, M. H., Maniam, T., Chan, L. F. ve Ravindran, A. V. (2014). Caught in the web: A review of web-based suicide prevention. *Journal of Medical Internet Research*, 16(1), e2973.
- Linardon, J., Shatte, A., Tepper, H. ve Fuller-Tyszkiewicz, M. (2020). A survey study of attitudes toward, and preferences for, e-therapy interventions for eating disorder psychopathology. *International Journal of Eating Disorders*, 53(6), 907-916.
- Mançe Çalışır, Ö. ve Can, N. (2021). Dijital ruh sağlığı hizmetlerinde güncel durum: Üniversite öğrencilerine sunulan hizmetlerle ilgili bir derleme. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 2013-2033.
- Mehrotra, S., Sudhir, P. M., C. R., S. K., Thirthalli, J., Rao, G. N., Srikanth, T. K. ve Gandotra, A. (2017). Profile of seekers of an internet-based self-help program for depression in India: Observations and implications. *International Journal Of Community Medicine And Public Health*, 4(9), 3202-3212.
- Musiat, P., Goldstone, P. ve Tarrier, N. (2014). Understanding the acceptability of e-mental health—Attitudes and expectations towards computerised self-help treatments for mental health problems. *BMC Psychiatry*, 14(1), 109.
- Nunnally, J. C. ve Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory* (3. baskı). McGraw-Hill.
- Özer, Ö. ve Ceyhan, A. A. (2021). Kendi kendine yardım temelli çevrimiçi psikososyal destek platformunun geliştirilmesi. *Afet ve Risk Dergisi*, 4(2), 371-386.
- Philippe, T. J., Sikder, N., Jackson, A., Koblanski, M. E., Liow, E., Pilarinos, A. ve Vasarhelyi, K. (2022). Digital health interventions for delivery of mental health care: Systematic and comprehensive meta-review. *JMIR Mental Health*, 9(5), e35159.

- Pikkemaat, M., Thulesius, H. ve Milos Nymberg, V. (2021). Swedish primary care physicians' intentions to use telemedicine: A survey using a new questionnaire – Physician attitudes and intentions to use telemedicine (PAIT). *International Journal of General Medicine*, 14, 3445-3455.
- Piri, S. (2011). İnternet tabanlı psikolojik hizmetler ve bu alana özgü etik ilkeler: Bir gözden geçirme. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 28(2), 213-231.
- Rathenau, S., Sousa, D., Vaz, A. ve Geller, S. (2022). The effect of attitudes toward online therapy and the difficulties perceived in online therapeutic presence. *Journal of Psychotherapy Integration*, 32(1), 19-33.
- Romero, D., Johansson, M., Hermansson, U. ve Lindner, P. (2021). Impact of users' attitudes toward anonymous internet interventions for cannabis vs. alcohol use: A secondary analysis of data from two clinical trials. *Frontiers in Psychiatry*, 12, 730153.
- Schröder, J., Berger, T., Meyer, B., Lutz, W., Späth, C., Michel, P., Rose, M., Hautzinger, M., Hohagen, F., Klein, J. P. ve Moritz, S. (2018). Impact and change of attitudes toward internet interventions within a randomized controlled trial on individuals with depression symptoms. *Depression and Anxiety*, 35(5), 421-430.
- Schröder, J., Sautier, L., Kriston, L., Berger, T., Meyer, B., Späth, C., Köther, U., Nestoriuc, Y., Klein, J. P. ve Moritz, S. (2015). Development of a questionnaire measuring attitudes towards psychological online interventions—the APOI. *Journal of Affective Disorders*, 187, 136-141.
- Schumacher, R. E. ve Lomax, R. G. (2004). *A beginner's guide to structural equation modelling* (2. baskı). Lawrence Erlbaum Associates.
- Skaczkowski, G., Kruk, S. van der, Loxton, S., Hughes-Barton, D., Howell, C., Turnbull, D., Jensen, N., Smout, M. ve Gunn, K. (2022). Web-based interventions to help australian adults address depression, anxiety, suicidal ideation, and general mental well-being: Scoping review. *JMIR Mental Health*, 9(2), e31018.
- Sridharan, V., Shoda, Y., Heffner, J. ve Bricker, J. (2019). A pilot randomized controlled trial of a web-based growth mindset intervention to enhance the effectiveness of a smartphone app for smoking cessation. *JMIR MHealth and UHealth*, 7(7), e14602.
- Staeck, R., Drüge, M., Albisser, S. ve Watzke, B. (2022). Acceptance of e-mental health interventions and its determinants among psychotherapists-in-training during the first phase of COVID-19. *Internet Interventions*, 29, 100555.
- Şencan, H. (2005). *Sosyal ve davranışsal ölçümlerde güvenirlik ve geçerlilik*. Seçkin Yayınevi.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6. baskı). Pearson.
- Teles, S., Ferreira, A. ve Paúl, C. (2021). Assessing attitudes towards online psychoeducational interventions: Psychometric properties of a Brief Attitudes Scale. *Health ve Social Care in the Community*, 29(5), e1-e10.
- The Lancet Digital Health. (2022). Mental health in the digital age. *The Lancet Digital Health*, 4(11), e765.
- Titov, N., Andrews, G., Choi, I., Schwencke, G. ve Johnston, L. (2009). Randomized controlled trial of web-based treatment of social phobia without clinician guidance. *Australian ve New Zealand Journal of Psychiatry*, 43(10), 913-919.
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B. ve Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. *MIS Quarterly*, 27(3), 425-478.
- World Health Organization. (2022). *World mental health report: Transforming mental health for all*. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/356119>
- Zeren, Ş. G. ve Bulut, E. (2018). Çevrimiçi psikolojik danışmada etik ve standartlar: Bir model önerisi. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 8(49), 63-80.

İTMYTÖ

İnternet tabanlı müdahaleler orta düzey ve altındaki psikolojik problemler için geliştirilmiş dijital müdahaleleri kapsayan bir kavramdır. İnternet tabanlı müdahalelerin iki farklı versiyonu vardır.

1. **Uzman desteksiz (rehbersiz)** internet tabanlı müdahale: Bu müdahale biçiminde kullanıcı internet tabanlı, yapılandırılmış bir programı takip eder. Bu süreçte uzmandan bireysel herhangi bir geri bildirim almaz. Bilgisayar aracılığı ile bazı öğretici etkinlikler ve alıştırmaları kullanır.
2. **Uzman destekli (rehberli)** internet tabanlı müdahale: Bu müdahale programlarında kullanıcı yapılandırılmış internet tabanlı bir müdahale programını takip ederken bir uzmandan e-posta, telefon ya da sohbet uygulamaları üzerinden geri bildirim alır. Bu geri bildirimler geleneksel, yüz yüze psikolojik yardım sürecindeki oturumlar gibi yapılandırılmazlar. Çok daha kısa ve sınırlı bir müdahaleyi içerir.

	Aşağıda internet tabanlı müdahaleler ile ilgili çeşitli maddeler bulunmaktadır. Lütfen her bir maddenin sizin için uygunluğunu 0: Hiç katılmıyorum – 4: Tamamen katılıyorum arasında puanlayınız.	0- Hiç katılmıyorum	1	2	3	4-Tamamen Katılıyorum
1	İnternet tabanlı müdahaleler, günümüz şartlarına uygun modern yaklaşımlardır.					
2	İnternet tabanlı müdahaleler, gelecekte geleneksel yüz yüze yürütülen psikolojik yardım süreçlerinin yerini alacaktır.					
3	İnternet tabanlı müdahaleler, geleneksel yüz yüze yürütülen psikolojik yardım süreçlerine göre iş hayatıyla ve özel hayatla daha uyumludur.					
4	Psikolojik yardım sürecinin internet üzerinden mi yoksa klinikte/ofiste mi yürütüleceği benim için fark etmez.					
5	İnternet tabanlı müdahaleler ile ruh sağlığı sorunları olan daha fazla insana ulaşılabilecektir.					
6	Sağlık sigortası, internet tabanlı müdahalelerin masraflarını karşılamalıdır.					
7	İnternet tabanlı müdahale programları, geleneksel yüz yüze yürütülen psikolojik yardım süreçleri kadar etkilidir.					
8	Bir terapist/uzmana duyulan güven, geleneksel yüz yüze yürütülen psikolojik yardım süreçlerinde olduğu kadar internet üzerinde de kolayca oluşturulabilir.					
9	İnternet tabanlı müdahaleler, geleneksel yüz yüze yürütülen psikolojik yardım süreçlerine uygun bir alternatiftir.					
10	Psikolojik yardım almam gerekirse, internet tabanlı bir müdahale programına katılıyorum.					
11	Geleneksel yüz yüze yürütülen psikolojik yardım süreçleri yerine internet tabanlı bir müdahaleyi tercih ederim.					
12	İnternet tabanlı müdahaleler daha fazla kişiye ulaşacak ve onlara yardımcı olacaktır.					
13	İnternet tabanlı müdahalelerin veri güvenliği konusunda özellikle endişelenmem.					
14	İnternet tabanlı müdahalelerde anonim (kim olduğu bilinmeyen) olmak önemli konular hakkında açık ve dürüst konuşmayı kolaylaştırır.					
15	İnternet tabanlı müdahalelerin yaygınlaştırılmasıyla birlikte insanlar daha erken profesyonel yardım alacaklardır.					
16	İnternet tabanlı müdahaleler, insanların kişisel geçmişleri (yaş, cinsiyet, eğitim vb.) fark etmeksizin çoğu kişi için uygundur.					

| Extended Abstract |

Turkish Adaptation of E-Therapy Attitudes Measure: Validity and reliability studyÖmer Özer¹ , Burak Köksal² , Ahmet Altınok³ **Keywords**

self help, internet based intervention, psychometric properties

Abstract

Internet-based interventions in the field of psychological help means presenting scientifically proven psychotherapeutic interventions to prevent and treat psychological disorders or to increase the well-being and coping skills of users, through an online web page, mobile application or computer software generally with a guide who is a mental health professional or in a form that users can use on their own. In this study, the Turkish adaptation of the e-Therapy Attitudes Measure, which is used to evaluate attitudes towards internet-based interventions, was carried out. The participant group of the research consisted of 414 (313 females and 101 males) university students. The obtained confirmatory factor analysis results generally confirmed the structure of the original scale. The scale, renamed the Attitudes Towards Internet-Based Interventions Scale with the author's permission, consisted of "Perceived Usefulness and Usefulness" and "Relative Advantage and Comparability" sub-dimensions. In the analyzes performed to determine the reliability of the scale in the existing data, it was found that the internal consistency coefficient for the whole scale was sufficient for the whole scale and the results of the measurement tool did not change over time according to the test-retest application. The measurement tool, which consists of 16 items, is a valid and reliable assessment tool that can be used to evaluate individuals' attitudes towards internet-based interventions.

Developing technology affects all fields and shapes the field of psychology. Virtual reality, internet-based interventions, online interviews can be given as examples of the reflections of technology on psychology. Considering the increasing mental health problems and the need for qualified specialists, internet-based interventions are considered as an important way of providing psychological help. Internet-based interventions are self-guided or therapist-supported programs to increase the level of knowledge about the problem, to provide support, care or treatment to a group with a psychological disorder in a certain area (Khan et al., 2019). Internet-based interventions, which have been shown to be effective in recent years with many experimental studies, are used for many areas such as depressive mood (Bantjes et al., 2021; Karyotaki et al., 2021; Skaczkowski et al., 2022), stress management (Amanvermez et al., 2021), anxiety, social anxiety (Berger et al., 2011, p. 2011; Titov et al., 2009), obsessive-compulsive disorder (Comer et al., 2014; Ferreri et al., 2019), substance and alcohol use (Hustad et al., 2010; Sridharan et al., 2019), and suicide prevention (Lai et al., 2014).

Internet-based interventions, which is a relatively new field in Turkey, mainly consists of compilation and review studies (Acar, 2022; Çetintulum-Huyut,

2019; Mançe Çalışır & Can, 2021). Apart from this, there are also studies in which the effects of the programs are tested (Buğa & Hamamcı, 2016; Göcek Yorulmaz, 2020), also the program development process (Özer & Ceyhan, 2021) and the user profile are evaluated (Özer et al., 2023).

The acceptability, use, and effectiveness of internet-based interventions are closely related to attitudes towards these interventions (Apolinário-Hagen et al., 2019; Linardon et al., 2020; Rathenau et al., 2022). Even if the effectiveness of internet-based interventions has been proven, the spread of these interventions and their use as a standard intervention is still quite slow (Musiat et al., 2014). An important factor for potential users or professionals to accept these interventions is their attitude towards these interventions (Staeck et al., 2022). In this context, it is emphasized that it is important to determine attitudes (Apolinário-Hagen et al., 2018). The effectiveness of internet-based interventions, as well as their acceptance, are associated with positive attitudes (Romero et al., 2021; Schröder et al., 2015). In this context, it is thought that it will be a starting point to determine the attitudes of clients towards internet-based interventions, to organize the intervention process, and to carry out more effective help processes.

To cite: Özer, Ö., Köksal, B. and Altınok, A. (2024). Turkish Adaptation of E-Therapy Attitudes Measure: Validity and reliability study. *Journal of Clinical Psychology Research*, 8(2), 224-239.

Ömer Özer · omer_ozero@anadolu.edu.tr | ¹Asst. Prof., Anadolu University, Open Education Faculty, Department of Social Work and Consultancy, Eskisehir/Turkey; ²Asst. Prof., Gazi Osman Paşa University, Guidance and Psychological Counseling, Tokat/ Turkey; ³Ph D., University of Groningen, Department of Experimental Psychology, Groningen, The Netherlands.

Received Jan 24, 2023, Revised May 23, 2023, Accepted Jun 9, 2023

The mental health literature in Turkey frequently uses the concept of e-therapy to describe synchronous interventions structured with online interview tools (Hamamcı, 2007; Zeren & Bulut, 2018). However, his measurement tool mostly focuses on internet-based self-help interventions and includes an explanation at the beginning of the measurement tool. In addition, the researcher who developed the original scale was contacted with the aim of providing a conceptual distinction in this context, laying the groundwork for a common use in Turkey and emphasizing that these interventions are under a separate title, and the researcher was consulted for their opinion about the Turkish version of the scale being Attitudes Towards Internet-Based Interventions. Taking into account the consent of the author, the name Internet-Based Attitudes Towards Interventions was preferred instead of the translation of the original name of this measurement tool, E-Therapy Attitudes Measure (ETAM). In this study, the Turkish adaptation process of the measurement tool called E Therapy Attitudes Measure (ETAM), which is used to evaluate users' attitudes towards internet-based interventions, was presented.

METHODS

In this scale adaptation study, the study group consisted of 414 university students, 313 (75.6%) women and 101 (24.4%) men, and the ages of the participants ranged from 18 to 40 ($M = 20.67$; $SD = 2.35$). The data was evaluated in the Turkish form of the Attitudes Towards Internet-Based Interventions Scale, and the construct validity of the scale was evaluated by confirmatory factor analysis during the adaptation process of the measurement tool. In the preliminary analysis, in addition to the kurtosis and skewness values of the data, the multiple normal distribution was also evaluated with the Mardia test. The Cronbach Alpha internal consistency coefficient was calculated for reliability analyses, and the difference between the lower and upper 27% groups was evaluated to determine the discrimination levels of the items. In addition, the item-total correlation, which explains the relationship between the item scores and the total score of the scale, was examined, and the measurement tool was applied to a group of 74 people at three-week intervals and evaluated by test-retest application. Ethical approval was obtained from Gaziosmanpaşa University Social and Human Sciences Research Ethics Committee (16.11.2022/01-41).

RESULTS

Goodness of fit values as a result of the Confirmatory Factor Analysis of the 17-item form of the Attitudes Towards Internet-Based Interventions Scale were calculated as $\chi^2/df (497.54/118) = 4.22$, $p < .001$; CFI = .92; NNFI = .91; IFI = .92; GFI = .88; SRMR = .070; RMSEA = .089 (confidence interval for RMSEA =

.081-.097). As a result of the factor analysis, when the factor loadings of the scale items were examined, it was determined that the factor loading of the 16th item was $-.09$ ($p > .05$) and it was not at a statistically significant level (Şencan, 2005). This item was removed from the scale and the CFA was renewed and the goodness of fit values were calculated as $\chi^2/sd (416.09/103) = 4.04$, $p < .001$, CFI = .94; NNFI = .92; IFI = .94; GFI = .89; SRMR = .063; RMSEA = .086 (confidence interval for RMSEA = .077-.094). When the calculated values were examined, it was determined that the standardized factor loadings varied between .26 and .74 and all factor loadings were significant at the $p < .001$ level. When the relations between the factors were examined, it was seen that there was a correlation of .80 between the two factors.

It was determined that the averages of all items in the lower and upper 27% groups differed significantly. As a result, it can be stated that the discrimination level of all items is high. The corrected item-total correlations of the scale ranged from .28 to .66. At the end of the test-retest application, the Pearson Correlation coefficient between the two measurements was found to be .92. The Cronbach Alpha Internal Consistency Coefficient was calculated as .77 for the Perceived Usefulness and Helpfulness sub-dimension, .80 for the Relative Advantage and Comparability sub-dimension, and .86 for the whole scale.

Within the scope of this study, the participants were also asked the question which of the options they would prefer to receive psychological help (I would prefer an internet-based help, I would not prefer an internet-based help, I do not have a clear preference in this matter) if they experienced anxiety or depressive mood. The mean scores of the participants on the Attitudes Towards Internet-Based Interventions Scale and their differentiation according to the answers to this question were compared with one-way analysis of variance (ANOVA). As a result of the analysis, from the overall scale [$F_{(2, 411)} = 7.98$, $p < .05$], from the first factor [$F_{(2, 411)} = 6.61$, $p < .05$], and from the second factor [$F_{(2, 411)} = 6.84$, $p < .05$], it was determined that the mean scores differed significantly according to their answers to this question. As a result of pairwise comparison post-hoc Scheffe test, it has been determined that for all three scale scores (first factor, second factor, and total), the mean scores of those who preferred an internet-based help in case of need for psychological help were statistically significantly higher than the averages of those who did not prefer an internet-based help. On the other hand, it is seen that the average scores obtained from the measurements of the people who do not have a clear preference on this subject do not differ significantly from those who prefer an internet-based help and those who do not prefer an internet-based help.

DISCUSSION

Within the scope of the current study, validity and re-

liability analyzes were carried out in order to adapt the Attitudes Towards Internet-Based Interventions Scale into Turkish. CFA was performed to examine the construct validity of the scale. It has been determined that the goodness of fit values obtained as a result of the CFA indicate good fit. The distinctiveness of the items was evaluated with the difference between the item score averages of the 27% lower and upper groups, and it was determined that there was a significant difference. It can be stated that the discrimination level of all items is high. ANOVA was used to evaluate the mean differences between groups. In addition, the reliability of the measurement tool was examined by Cronbach's Alpha internal consistency coefficient, test-retest, and item-total correlations. It is stated that the item-total correlation should be at least above .20 (Erkuş, 2014). The corrected item-total correlations of the scale ranged from .28 to .66 and were found to be at an acceptable level. The Cronbach Alpha Coefficient of the internal consistency was calculated as .77 for the Perceived Usefulness and Helpfulness sub-dimension, .80 for the Relative Advantage and Comparability sub-dimension, and .86 for the whole scale. In addition, the correlation coefficient for the test-retest was found to be .92. It is stated that it is acceptable for the reliability coefficient to be at least .70 (Nunnally & Bernstein, 1994). As a result of the analyzes, it is seen that the reliability and validity values of the Turkish form of the scale are at an acceptable level. In the literature, there are various opinions about a cut-off score for factor loadings. It is stated that the generally accepted limit is .40 (Şencan, 2005, p. 390). However, it is stated that this value can be taken up to the limit of .30 or a stricter approach can be taken at the limit of .60. In this context, since the factor loading of the 16th item in the original form of the scale was determined to be low, it was decided not to include this item in the Turkish version.

As a result of the group differences-based analyzes carried out to support the construct validity of the scale, three different groups were formed by those who preferred to use an internet-based self-help intervention, those who stated that they would not use an internet-based intervention, and those who did not express their opinion on this issue. There was a significant difference between the scores of the Attitudes Towards Internet-Based Interventions Scale of those who stated that they could use the internet-based intervention and those who would not use this intervention. Planned Behavior Theory proposes that a person's behavior can be predicted by intentions determined by their attitudes towards that behavior. Positive attitude is seen as the determinant of intention and intention as the determinant of behavior. When it comes to attitudes towards internet-based interventions, it is stated that positive attitude towards digital tools is a predictor of doctors' behavior of using these interventions (Pikemaat et al., 2021). This finding also applies to the

patients. In a study evaluating attitudes towards internet-based interventions in the field of eating disorders (Linardon et al., 2020), it was emphasized that positive attitude towards internet-based interventions is an important predictor of intention to use. In this context, it is a consistent finding that the participants who stated that they would use the internet-based intervention had a more positive attitude towards these interventions. In this context, it can be stated that the measurement tool can separate the groups and provide a valid evaluation.

Despite aforementioned findings, the present study has also some limitations. The most important limitation of this study is that the study group consisted of university students. In a way, it can be stated as a correct approach for this study group to form a sample, considering the age range of people who use these applications predominantly in the literature (Galffy et al., 2022; Mehrotra et al., 2017). However, it is important to consider this limitation when it comes to using the measurement tool in different samples. Another limitation is that the study group was not selected from the clinical sample. Therefore, it is recommended to repeat the validity studies of the scale when it comes to evaluating the attitudes of inpatients and individuals with clinical psychopathology.

The findings obtained within the scope of this study show that the Attitudes Towards Internet-Based Interventions Scale is a valid and reliable measurement tool that evaluates the attitudes of individuals towards psychological help interventions offered via the internet in Turkish culture. An explanation containing the definitions of guided internet-based interventions and unguided internet-based interventions has been added to the introduction part of the measurement tool. Considering the low awareness of internet-based interventions, we suggest that the same path be followed in future research. By using the measurement tool, the attitudes of different populations, clinical groups, and mental health professionals towards internet-based interventions can be revealed. It can be used to evaluate the contribution of attitudes towards practice to the process/practice in studies that will focus on the effectiveness of internet-based intervention programs to be developed.

DECLARATIONS

Compliance with Ethical Standards This study was conducted in accordance with all procedures applied in research involving human participants, the ethical standards of the institutional and/or national research committee, and the 1964 Declaration of Helsinki. In addition, this research was conducted with the approval decision numbered 14.07 taken at the meeting of Tokat Gaziosmanpaşa University Social and Human Sciences Research Ethics Committee dated 16.11.2022.

Conflicting of Interest All authors of this article declare that they have no conflict of interest regarding the article.

REFERENCES

- Acar, H. (2022). Web tabanlı psikolojik destek uygulamaları üzerine minör bir değerlendirme: Avantajlar-sınırlılıklar. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 414-423.
- Amanvermez, Y., Karyotaki, E., Cuijpers, P., Salemink, E., Spinhoven, P., Struijs, S., & de Wit, L. M. (2021). Feasibility and acceptability of a guided internet-based stress management intervention for university students with high levels of stress: Protocol for an open trial. *Internet Interventions*, 24, 100369.
- Apolinário-Hagen, J., Harrer, M., Kählke, F., Fritsche, L., Salewski, C., & Ebert, D. D. (2018). Public attitudes toward guided internet-based therapies: Web-based survey Study. *JMIR Mental Health*, 5(2), e10735.
- Apolinário-Hagen, J., Hennemann, S., Fritsche, L., Drüge, M., & Breil, B. (2019). Determinant factors of public acceptance of stress management apps: Survey Study. *JMIR Mental Health*, 6(11), e15373.
- Bantjes, J., Kazdin, A. E., Cuijpers, P., Breet, E., Dunn-Coetzee, M., Davids, C., Stein, D. J., & Kessler, R. C. (2021). A web-based group cognitive behavioral therapy intervention for symptoms of anxiety and depression among university students: Open-label, pragmatic trial. *JMIR Mental Health*, 8(5), e27400.
- Berger, T., Caspar, F., Richardson, R., Kneubühler, B., Sutter, D., & Andersson, G. (2011). Internet-based treatment of social phobia: A randomized controlled trial comparing unguided with two types of guided self-help. *Behaviour Research and Therapy*, 49(3), 158-169.
- Buğa, A., & Hamamcı, Z. (2016). Bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı web tabanlı interaktif ve geleneksel psiko-eğitim programlarının çocukların bilişsel hatalarına ve psikolojik belirtilerine etkisi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 15(3), 783-809.
- Comer, J. S., Furr, J. M., Cooper-Vince, C. E., Kerns, C. E., Chan, P. T., Edson, A. L., Khanna, M., Franklin, M. E., Garcia, A. M., & Freeman, J. B. (2014). Internet-delivered, family-based treatment for early-onset OCD: A preliminary case series. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 43(1), 74-87.
- Çetintulum-Huyut, B. (2019). Anksiyete bozukluklarının tedavisinde internet tabanlı bilişsel davranışçı terapi uygulamaları. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 3(6), 251-263.
- Erkuş, A. (2014). *Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme-I (Measurement in psychology and scale development-I)*. Pegem Akademi Yayınları.
- Ferreri, F., Bourla, A., Peretti, C.-S., Segawa, T., Jaafari, N., & Mouchabac, S. (2019). How new technologies can improve prediction, assessment, and intervention in obsessive-compulsive disorder (e-OCD): Review. *JMIR Mental Health*, 6(12), e11643.
- Galffy, M., Bichler, C., Mohr, T., Egeter, J., Neu, L., Oberhammer, M., ... & Hüfner, K. (2022). Ad hoc Setup of an Online Mental Health Self-Help Program During the COVID-19 Pandemic: Description of the Development and Implementation Processes and Analysis of Its Users' and Usage Profiles. *Frontiers in Psychology*, 13, 853371.
- Göcek Yorulmaz, E. (2020). *Obsesif kompulsif bozukluk için bilişsel davranışçı yaklaşıma dayanan internet destekli bir kendine yardım programı geliştirme ve etkililiği araştırma* (Unpublished doctoral dissertation). Ege University, İzmir.
- Hamamcı, Z. (2007). *Online psikolojik danışma (E-terapi)*. R. Özyürek, F. Korkut Owen ve D. Owen (Ed.), Gelişen psikolojik danışma ve rehberlik, meslekleşme sürecinde ilerlemeler Cilt 1. Nobel Yayın.
- Hustad, J. T. P., Barnett, N. P., Borsari, B., & Jackson, K. M. (2010). Web-based alcohol prevention for incoming college students: A randomized controlled trial. *Addictive Behaviors*, 35(3), 183-189.
- Karyotaki, E., Efthimiou, O., Miguel, C., BERPohl, F. M. genannt, Furukawa, T. A., Cuijpers, P., Individual Patient Data Meta-Analyses for Depression (IPDMA-DE) Collaboration, Riper, H., Patel, V., Mira, A., Gemmil, A. W., Yeung, A. S., Lange, A., Williams, A. D., Mackinnon, A., Geraedts, A., van Straten, A., Meyer, B., Björkelund, C., ... Forsell, Y. (2021). Internet-based cognitive behavioral therapy for depression: A systematic review and individual patient data network meta-analysis. *JAMA Psychiatry*, 78(4), 361.
- Khan, K., Hall, C. L., Davies, E. B., Hollis, C., & Glazebrook, C. (2019). The effectiveness of web-based interventions delivered to children and young people with neurodevelopmental disorders: Systematic review and meta-analysis. *Journal of Medical Internet Research*, 21(11), e13478.
- Lai, M. H., Maniam, T., Chan, L. F., & Ravindran, A. V. (2014). Caught in the web: A review of web-based suicide prevention. *Journal of Medical Internet Research*, 16(1), e2973.
- Linardon, J., Rosato, J., & Messer, M. (2020). Break binge eating: Reach, engagement, and user profile of an internet-based psychoeducational and self-help platform for eating disorders. *International Journal of Eating Disorders*, 53(10), 1719-1728.
- Mançe Çalışır, Ö., & Can, N. (2021). Dijital ruh sağlığı hizmetlerinde güncel durum: Üniversite öğrencilerine sunulan hizmetlerle ilgili bir derleme. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 2013-2033.
- Mehrotra, S., Sudhir, P. M., C. R., S. K., Thirthalli, J., Rao, G. N., Srikanth, T. K., & Gandotra, A. (2017). Profile of seekers of an internet-based self-help program for depression in India: Observations and implications. *International Journal Of Community Medicine And Public Health*, 4(9), 3202-3212.
- Musiat, P., Conrod, P., Treasure, J., Tylee, A., Williams, C., & Schmidt, U. (2014). Targeted prevention of common mental health disorders in university students: Randomised controlled trial of a transdiagnostic trait-focused web-based intervention. *PLoS One*, 9(4), e93621.
- Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory* (3. baskı). McGraw-Hill.
- Özer, Ö., & Ceyhan, A. (2021). Kendi kendine yardım temelli çevrimiçi psikososyal destek platformunun geliştirilmesi. *Afet ve Risk Dergisi*, 4(2), 371-386.
- Özer, Ö., Ceyhan, A. A., & Struijs, S. Y. (2023). User profile of an online cognitive behavioral therapy self-help platform in Turkey. *Current Psychology*.
- Pikkemaat, M., Thulesius, H., & Milos Nymberg, V. (2021). Swedish primary care physicians' intentions to use telemedicine: A survey using a new questionnaire – Physician Attitudes and Intentions to Use Telemedicine (PAIT). *International Journal of General Medicine*, 14, 3445-3455.

- Rathenau, S., Sousa, D., Vaz, A., & Geller, S. (2022). The effect of attitudes toward online therapy and the difficulties perceived in online therapeutic presence. *Journal of Psychotherapy Integration, 32*(1), 19-33.
- Romero, D., Johansson, M., Hermansson, U., & Lindner, P. (2021). Impact of users' attitudes toward anonymous internet interventions for cannabis vs. alcohol use: A secondary analysis of data from two clinical trials. *Frontiers in Psychiatry, 12*.
- Schröder, J., Sautier, L., Kriston, L., Berger, T., Meyer, B., Späth, C., Köther, U., Nestoriuc, Y., Klein, J. P., & Moritz, S. (2015). Development of a questionnaire measuring Attitudes towards Psychological Online Interventions—the APOI. *Journal of Affective Disorders, 187*, 136-141.
- Skaczkowski, G., Kruk, S. van der, Loxton, S., Hughes-Barton, D., Howell, C., Turnbull, D., Jensen, N., Smout, M., & Gunn, K. (2022). Web-based interventions to help Australian adults address depression, anxiety, suicidal ideation, and general mental well-being: Scoping review. *JMIR Mental Health, 9*(2), e31018.
- Sridharan, V., Shoda, Y., Heffner, J., & Bricker, J. (2019). A pilot randomized controlled trial of a web-based growth mindset intervention to enhance the effectiveness of a smartphone app for smoking cessation. *JMIR MHealth and UHealth, 7*(7), e14602.
- Staeck, R., Driège, M., Albisser, S., & Watzke, B. (2022). Acceptance of e-mental health interventions and its determinants among psychotherapists-in-training during the first phase of COVID-19. *Internet Interventions, 29*, 100555.
- Şencan, H. (2005). *Sosyal ve davranışsal ölçümlerde güvenilirlik ve geçerlilik*. Seçkin Yayınevi.
- Titov, N., Andrews, G., Choi, I., Schwencke, G., & Johnston, L. (2009). Randomized controlled trial of web-based treatment of social phobia without clinician guidance. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry, 43*(10), 913-919.
- Zeren, Ş. G. & Bulut, E. (2018). Çevrimiçi psikolojik danışmada etik ve standartlar: Bir model önerisi. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal, 8*(49), 63-80.